

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยและการประชาสัมพันธ์เพื่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม” ผู้ศึกษาได้กำหนดระเบียบวิธีวิจัยตามขั้นตอนไว้ดังนี้

1. รูปแบบการวิจัย
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง
4. เครื่องมือการวิจัย
5. การสร้างเครื่องมือการวิจัย
6. การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
7. วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
8. การประมวลผลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
9. วิเคราะห์ข้อมูล

1. รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยและการประชาสัมพันธ์เพื่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา กรณีศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม” ผู้วิจัยได้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) แบบวัดผลครั้งเดียว (One-Shot Case Study) และโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2560 ทั้งเพศชาย และเพศหญิง ของมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม จำนวน 2,130 คน (สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ กลุ่มนักศึกษาในระดับอุดมศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ที่สามารถระบุจำนวนแน่นอนได้ ผู้วิจัยจึงกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของทาโร ยามาเน่

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร

e = ระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างที่ยอมรับได้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวน 2,130 คน ยอมรับให้เกิดความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างได้ 5% ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการเท่ากับ

$$n = \frac{2,130}{1 + 2,130(0.05 \times 0.05)}$$

$$n = 336.76$$

จากการแทนค่าสูตรทำให้ได้ขนาดประชากรประมาณ 336.76 คน แต่งานวิจัยนี้ผู้เขียนขอใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

3. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2560 มีอยู่ในทุกคณะและวิทยาลัย โดยมีข้อมูลดังต่อไปนี้

คณะศึกษาศาสตร์	มีจำนวน	176 คน
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	มีจำนวน	632 คน
คณะวิทยาการจัดการ	มีจำนวน	803 คน
คณะวิทยาศาสตร์	มีจำนวน	453 คน
คณะเกษตรและชีวภาพ	มีจำนวน	27 คน
วิทยาลัยการแพทย์ทางเลือก	มีจำนวน	39 คน

จากข้อมูลข้างต้น นำมาเทียบหาสัดส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างของ 5 คณะ 1 วิทยาลัย ด้วยวิธีการเทียบบัญญัติไตรยางศ์ ได้ผลดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงผลการเทียบหาสัดส่วนจำนวนกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีบัญญัติไตรยางศ์

คณะ	จำนวน	นักศึกษา (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง (คน)	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ (คน)
คณะศึกษาศาสตร์		176	33.05	33
คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์		632	118.69	119
คณะวิทยาการจัดการ		803	150.80	151
คณะวิทยาศาสตร์		453	85.07	85
คณะเกษตรและชีวภาพ		27	5.07	5
วิทยาลัยการแพทย์ทางเลือก		39	7.33	7
รวม		2,130		400

จากตาราง สรุปได้ว่า จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัยนี้ แบ่งเป็นรายคณะ ดังนี้

คณะศึกษาศาสตร์	จำนวน	33	คน
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์	จำนวน	119	คน
คณะวิทยาการจัดการ	จำนวน	151	คน
คณะวิทยาศาสตร์	จำนวน	85	คน
คณะเกษตรและชีวภาพ	จำนวน	5	คน
วิทยาลัยการแพทย์ทางเลือก	จำนวน	7	คน

โดยผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เก็บข้อมูลให้ครบตามต้องการ โดยไม่มีกฎเกณฑ์แน่นอน

4. เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยส่วนนี้คือแบบสอบถาม (Questionnaire) โดยใช้คำถามปลายเปิด และคำถามปลายปิด เป็นแบบสอบถามที่ให้ผู้ถูกสำรวจกรอกข้อมูลด้วยตนเอง (Self-administered Questionnaire) โดยมีการวางโครงสร้างแบบสัมภาษณ์ในการวิจัยให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการศึกษาซึ่งแบบสอบถามประกอบด้วย 5 ตอน ดังนี้

1. ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป และการเปิดรับสื่อของผู้ตอบแบบสอบถาม แบบเลือกตอบ (Check list)

2. ตอนที่ 2 ปัจจัยเกี่ยวกับตนเองและสังคมที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม

3. ตอนที่ 3 ปัจจัยเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกเรียนต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม โดยระดับคะแนนของการตัดสินใจเป็นแบบ Likert scale ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	=	5	คะแนน
มาก	=	4	คะแนน
ปานกลาง	=	3	คะแนน
น้อย	=	2	คะแนน
น้อยที่สุด	=	1	คะแนน

4. ตอนที่ 4 การตัดสินใจจากการประชาสัมพันธ์เลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม โดยระดับคะแนนของการตัดสินใจเป็นแบบ Likert scale ซึ่งแบ่งออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

มากที่สุด	=	5	คะแนน
มาก	=	4	คะแนน
ปานกลาง	=	3	คะแนน
น้อย	=	2	คะแนน
น้อยที่สุด	=	1	คะแนน

5. ตอนที่ 5 การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม แบบเลือกตอบ (Check list)

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยได้กำหนดระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา โดยนำค่าเฉลี่ย (Mean) ของคะแนนเป็นตัวชี้วัด โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้ ค่าเฉลี่ย ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา

4.21 – 5.00	หมายถึง	มีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมากที่สุด
3.41 – 4.20	หมายถึง	มีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก
2.61 – 3.40	หมายถึง	มีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลาง
1.81 – 2.60	หมายถึง	มีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับน้อย
1.00 – 1.80	หมายถึง	มีผลต่อการตัดสินใจอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5. การสร้างเครื่องมือการวิจัย

การสร้างเครื่องมือแบบสอบถามผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากแนวความคิดที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย คือ แนวความคิดเกี่ยวกับการเปิดรับสื่อ แนวความคิดเกี่ยวกับการแสวงหาข่าวสาร แนวความคิดเกี่ยวกับแรงจูงใจ แนวความคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจ แนวคิดการสื่อสารแบรนด์ และศึกษาข้อมูลจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นกรอบข้อมูลเบื้องต้น แล้วจึงกำหนดข้อคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหาที่ต้องการศึกษา
2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาสร้างแบบสอบถาม
3. นำแบบสอบถามที่สร้างเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามเนื้อหา และความเหมาะสมที่จะใช้ในการเก็บข้อมูล และพิจารณาแก้ไขปรับปรุงให้แบบสอบถามมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น
4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงและพิจารณารับรองจากผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิไปใช้ในการเก็บข้อมูลในการศึกษาวิจัยต่อไป

6. การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เพื่อให้เครื่องมือมีความเที่ยงตรง (Validity) และความน่าเชื่อถือ (Reliability) ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือ มีรายละเอียดดังนี้

1. การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาใช้เป็นกรอบในการสร้างแบบสอบถาม หลังจากนั้นได้นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งได้แก่ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และคณะกรรมการวิทยานิพนธ์ จำนวน 3 ท่าน เป็นผู้พิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ เพื่อนำคำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขและเลือกเฉพาะข้อคำถามที่มีความเที่ยงตรงแล้วไปทดสอบก่อน และปรับแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะ และให้ตรวจสอบอีกครั้ง ก่อนเก็บข้อมูลจริงเพื่อหาความน่าเชื่อถือของแบบสอบถาม

2. การทดสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว มาทดสอบความเชื่อมั่นโดยการทดลองนำไปใช้ (Pre -Test) กับกลุ่มนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 40 ชุด เพื่อตรวจสอบคำถามของแบบสอบถามสามารถสื่อความหมายได้ตรงตามที่ต้องการ และเป็นคำถามที่เหมาะสมหรือไม่ เพื่อนำมาวิเคราะห์คำนวณหาค่าความเชื่อถือแบบสอดคล้องภายในชุดเดียวกัน (Internal Consistency) ด้วยวิธี Cronbanch's Alpha

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum V_i^2}{V_t^2} \right]$$

โดย α = ค่าความเชื่อมั่น

K = จำนวนข้อ

V_i^2 = ความแปรปรวนของคะแนนในแต่ละข้อ

V_t^2 = ความแปรปรวนของคะแนนในแต่ละข้อ

การหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha - Coefficient) ของ คอนบาค (Cronbach) โดยแบ่งออกเป็นตอน ดังนี้

1. ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปและการเปิดรับสื่อ
2. ตอนที่ 2 ปัจจัยเกี่ยวกับตนเองและสังคมที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
 - 2.1 ด้านสถานะทางครอบครัวและตนเอง
 - 2.2 ด้านความคาดหวัง
 - 2.3 ด้านข้อมูลและสื่อสารสนเทศ
3. ตอนที่ 3 ปัจจัยเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อ
 - 3.1 ด้านหลักสูตร
 - 3.2 ด้านอัตราค่าธรรมเนียม สวัสดิการ
 - 3.3 ด้านสภาพแวดล้อมและคมนาคม
4. ตอนที่ 4 การตัดสินใจจากการประชาสัมพันธ์ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
 - 4.1 ด้านข้อมูลและสื่อประชาสัมพันธ์
 - 4.2 ด้านภาพลักษณ์มหาวิทยาลัย
5. ตอนที่ 5 การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
 - 5.1 ประเภทของการชำระค่าหน่วยกิตการศึกษา
 - 5.2 การตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม
6. ตอนที่ 6 เสนอแนะเพิ่มเติม

7. วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. แหล่งปฐมภูมิ (Primary data) การเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการแจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง จากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม โดยแบ่งตามสัดส่วนนักศึกษาของแต่ละคณะ ทั้งเพศชายและหญิง ซึ่งการเก็บแบบสอบถามด้วยวิธีดังกล่าวจะช่วยลดความโน้มเอียง (Bias) ของลักษณะทางประชากรของกลุ่มตัวอย่างได้ เมื่อเก็บแบบสอบถามครบถ้วนแล้ว จึงนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบ

2. แหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary data) ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษา ค้นคว้า และรวบรวมข้อมูลจากหนังสือ บทความและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยของผู้วิจัย เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

8. การประมวลผลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

หลังจากเก็บข้อมูลครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยทำการตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์และความถูกต้องของแบบสอบถาม จากนั้นจึงนำแบบสอบถามมาลงรหัส (Coding) ตามวิธีการวิจัยทางสถิติ และดำเนินการประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS for Windows

9. วิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้สถิติบรรยาย ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยการนำมาแจกแจงความถี่ และการหาค่าร้อยละ สรุปและอภิปรายผลในรูปของความเรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยเกี่ยวกับตนเองและสังคมที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอภิปรายผลในรูปของความเรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย

ตอนที่ 3 วิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอภิปรายผลในรูปของความเรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย

ตอนที่ 4 วิเคราะห์ข้อมูลการตัดสินใจจากการประชาสัมพันธ์ที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม โดยหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และอภิปรายผลในรูปของความเรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย

ตอนที่ 5 วิเคราะห์ข้อมูลการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม โดยการนำมาแจกแจงความถี่ และการหาค่าร้อยละ สรุปและอภิปรายผลในรูปของความเรียงตามลำดับความถี่จากมากไปหาน้อย

ตอนที่ 6 ผลการทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

สมมติฐานการวิจัยที่ 1 พฤติกรรมการเปิดรับสื่อของนักศึกษามีผลกับปัจจัยเกี่ยวกับตนเองและสังคม ทดสอบได้โดยใช้สถิติค่าสหสัมพันธ์ (Correlation)

สมมติฐานการวิจัยที่ 2 ปัจจัยเกี่ยวกับตนเองและสังคมมีผลกับปัจจัยเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ทดสอบได้โดยใช้สถิติค่าสหสัมพันธ์ (Correlation)

สมมติฐานการวิจัยที่ 3 ปัจจัยเกี่ยวกับมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมมีผลกับการตัดสินใจจากการประชาสัมพันธ์เพื่อเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ทดสอบได้โดยใช้สถิติค่าสหสัมพันธ์ (Correlation)

สมมติฐานการวิจัยที่ 4 การตัดสินใจจากการประชาสัมพันธ์เพื่อเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษมมีผลกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ทดสอบได้โดยใช้สถิติค่าสหสัมพันธ์ (Correlation)

สมมติฐานการวิจัยที่ 5 ปัจจัยเกี่ยวกับตนเองและสังคมมีความสัมพันธ์กับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม ทดสอบได้โดยใช้สถิติค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-square test)